

Vodeće okupljanje u plinskoj struci

PAD POTROŠNJE DOMAĆE PROIZVODNJE I UVOZA PLINA

Plinarski forum se i ove godine pokazao pravo mjesto za razmjenu iskustava i mišljenja u plinskoj tehnici i gospodarstvu. Pri tome se smanjenje potrošnje plina i novi zahtjevi za energetske uštede koji se postavljaju na distributere i opskrbljivače plinom i za ekološku izvedbu plinskih uređaja ističu kao glavni problemi na koje će svi sudionici u plinskom lancu u narednim godinama morati pronaći odgovore.

Nakon nekoliko dobrih godina, u protekloj sezoni grijanja zabilježen je pad potrošnje plina i to za 9,1%, dok je istodobno domaća proizvodnja plina pala za 13,7%, a uvoz za 13,5%. Glavni 'krivci' za to su razmjerno topla zima i veliki pad potrošnje plina za energetske transformacije, tj. u proizvodnji električne energije, za čak 21%. S druge strane, nakon pet godina pada veleprodajnih cijena plina, u 2018. došlo je do njihovog pora-

sta za 20%, a početak travnja donio je porast cijena za kupce iz kategorije kućanstava. No, to nije sve. Tako će 2020. godine biti raspisan natječaj za uslugu javne opskrbe plinom, pri čemu će sadašnji opskrbljivači, njih 34, trebati dokazati kompetencije za tu djelatnost. Zbog toga se čini da bi lako moglo doći do okrupnjavanja opskrbe, odnosno stvaranja manjeg broja 'jakih igrača' koji će moći zadovoljiti sve što ta uloga podrazumijeva, jer će i 2021. godine doći do deregulacije cijene plina za kućanstva. To su samo neki od glavnih naglasaka s 18. plinarskog foruma koji je 28. veljače u Kongresnom centru 'Antunović' okupio oko 180 sudionika.

Upravo je tu deregulaciju na okruglom stolu pod naslovom 'Tržište plina - jučer, danas i sutra' dr.sc.Nikola Vištica, dipl.ing., član Upravnog vijeća Hrvatske energetske regulatorne agencije, najavio za 2021. godinu. No, na rečeničnu konstrukciju da se to 'očekuje', a ne da će 'se dogoditi' odmah je reagirao Mladen Čavić, dipl. ing. iz RWE-a i napomenuo kako je i to pokazatelj pravne nesigurnosti u Hrvatskoj i naglasio da će deregulaciju Hrvatska morati provesti jer u protivnom može završiti na Sudu Europske unije. Isto tako, Marko Blažević, dipl. ing. iz HEP Trgovine istaknuo je sadašnju vrlo složenu 'servisnu' uslugu opskrbljivača na veleprodajnom tržištu, ali i napomenuo da je zbog cijena HEP imao poteškoća, dok opskrbljivači nisu skloni spekulacijama kada je riječ o 'igranju' s dobavom plina. Direktor tvrtke MET Croatia Enegy Trade, Mario Matković, mag. oec. naglasio je da će uskoro biti puno promjena i da opskrbljivači imaju obvezu educirati tržište. S druge strane, Nenad Hranilović, dipl. oec., direktor Međimurje-plina, misli da treba pustiti tržište kako bi napravilo svoje i da je najbolje rješenje zadržavanje opskrbe i dis-

▲▲ Vrijeme za odmor, rasprave i druženje

tribucije u jednoj tvrtki, pri čemu se upravo u opskrbi skrivaju prave tržišne prilike. Kada je pak riječ o okrupnjavanju opskrbe i distribucije, svi sudionici okruglog stola složili su se kako su one poželjne. Pri tome predstavnici tvrtki koje su pokazale zanimanje za preuzimanja drugih operatora distribucijskih

◀.. ili za obilazak izložbenih prostora i upoznavanje s novostima na tržištu, novim rješenjima i dostignućima

▲ Održane su i dvije diskusije...

sustava ističu da su cijene koje su postignute na dosadašnjim natjecajima za prodaju pojedinih operatora ponešto previsoke pa će zanimanje za daljnjim preuzimanjima ovisiti o realnijim cijenama. Sve opskrbljivače zabrinjavaju i obveze ostvarivanja ušteda na energiji na osnovi sheme obveznih ušteda i svi negoduju što izmjene zakona koji to određuju nisu pratili i odgovarajući podzakonski propisi pa i dalje nije sasvim jasno kako će se obračunavati već do sada postignute uštede.

Penali, koji iznose čak 292 EUR/(MW h) ocijenjeni su prevelikima i nerazmjernima jer će svima pojesti marže i odvesti ih u minus. Naime, cilj tih mjera ne bi trebalo biti uništiti poslovanje distributera i opskrbljivača energijom niti smanjiti isporuke energije, već postići uštede, što je pravi izazov. Tako Ivana Ivančić, dipl. ing., članica Uprave Prvog plinarskog društva, smatra da bi bilo pametno više vrednovati mjere energetske učinkovitosti koje imaju veću vrijednost za društvo i potrošače da se, primjerice, ne bi dogodilo da svi krenu u nabavu štedljivih žarulja jer je to najjeftinija mjera koja donosi najveće uštede.

U uvodnom dijelu Foruma je Domagoj Validžić, dipl. ing., pomoćnik ministra za energetiku iz Ministarstva zaštite okoliša i energetike najavio da se će za podzakonske propise o energetskim uštedama, prije nego što budu doneseni, provesti rasprava. Uz to, već na jesen mogu se očekivati smjernice Europske unije o novim zakonima kojima će se urediti plinsko tržište.

Do kraja godine će INA u pogon pustiti plinsko polje Vukanovec, a tijekom ove i početkom iduće godine krenut će i nova istraživanja plina na sjevernom Jadranu. Uz to, do kraja godine započet će s radom i nova kompresorska stanica koju Plinacro gradi u Velikoj Ludini i koja će omogućiti veći izvoz plina u Mađarsku.

Na Forumu je bilo riječi i o gradnji terminala za prihvata ukapljenog prirodnog plina (LNG) na Krku. Tako je već započeo otkup i izvlaštenje zemljišta za gradnju terminala, a rezultati poziva vlasnicima zemljišta bit će poznati uskoro. "Nakon godina priprema, s ponosom možemo istaknuti da smo tvrtka koja gradi terminal. Vjerujemo da će interesa za za-

►... i okrugli stol

kup kapaciteta biti i da će terminal ubrzo nakon početka rada moći živjeti na tržišnim osnovama," rekla je Ana Andreja Lopac, dipl. ing. iz tvrtke LNG Hrvatska. Isto tako, tijekom kraće diskusije posvećene upravo budućem terminalu doc. dr. sc. Darko Pavlović iz Plinacra je zaključio: "LNG na Krku treba promatrati i kao izvor zamjene za opadajući resurs prirodnog plina i most do budućih domaćih izvora plina. Energetska strategija treba akceptirati činjenicu da Hrvatska proizvodi određene količine plina i da su u plinsku infrastrukturu uložene značajna financijska sredstva, a u budućnosti treba razmišljati o dekarbonizaciji plina koji može aktivno sudjelovati u energetske tranziciji."

Uz to, na kraju tematske cjeline posvećene rješenjima za sigurnu i pouzdanu primjenu plina, koje su predstavili neki od vodećih svjetskih proizvođača, održana je i diskusija na temu izvođenja plinskih i dimovodnih instalacija. Pri tome je Robert Blažinović, mag. oec., načelnik Sektora za industrijsku politiku Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta prikazao što je sve poduzeto kako bi Europska komisija prihvatila hrvatske zahtjeve za iznimkom u propisima o eko-dizajnu. Time se želi još neko vrijeme u Hrvatskoj omogućiti ugradnja tzv. turbo-bojlara kao zamjena za postojeće koji su se pokvarili jer bi njihova zamjene sada jedino dopuštenim kondenzacijskim plinskim kotlovima uzrokovala previsoke troškove. ■

Pokrovitelji i suorganizatori 18. plinarskog foruma bili su:

Pokrovitelji:

Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta, Zagreb

Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, Zagreb

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Zagreb

Znanstveno-stručni pokrovitelj:

Rudarsko-geološko-naftni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb

Suorganizatori:

Ariston Thermo Croatia, Zagreb

Belmet '97, Zagreb

Dimnjačarska obrtnička zadruga, Zagreb

Eko Fluid, Zagreb

EVN Croatia plin, Zagreb

EXEO Projekt, Zagreb

Gradska plinara Zagreb, Zagreb

HEP, Zagreb

INA, Zagreb

Međimurje-plin, Čakovec

MET Croatia Energy Trade, Zagreb

MRU, Zagreb

PGM, Poznanovec

Plinacro, Zagreb

Plinoservis Kuzman, Zagreb

Prvo plinarsko društvo, Vukovar

Podzemno skladište plina, Zagreb

RWE, Zagreb

Schiedel, Golubovec

Sladović, Zagreb

Tehnokom, Zagreb

Termoplin, Varaždin

Terragaz, Beč, Austrija

Vaillant, Zagreb

Viessmann, Zagreb

Weishaupt, Zagreb

Hvala!